

Hoe krijgt u de Nederlandse nationaliteit terug?

Optie- en naturalisatieprocedure voor oud-Nederlanders

1. Waarom deze publicatie?

Wat moet u doen om de Nederlandse nationaliteit te herkrijgen? Deze vraag staat centraal in de publicatie die u nu leest. Deze publicatie is bedoeld voor alle oud-Nederlanders: dit wil zeggen mensen die ooit de Nederlandse nationaliteit hebben gehad, maar deze zijn kwijtgeraakt.

In deze publicatie vindt u:

- hoe u weer Nederlander wordt;
- aan welke voorwaarden u moet voldoen om Nederlander te worden;
- welke documenten daarvoor nodig zijn;
- hoe de procedure werkt.

Twee manieren om de Nederlandse nationaliteit terug te krijgen

U kunt als oud-Nederlander op twee manieren de Nederlandse nationaliteit terugkrijgen:

1. Door gebruik te maken van de optieprocedure, waarbij u een verklaring aflegt dat u weer Nederlander wilt worden. Deze mogelijkheid geldt in elk geval voor oud-Nederlanders die ten minste 1 jaar legaal in het Koninkrijk wonen met een geldige verblijfsvergunning voor een niet-tijdelijk doel, zoals gezinshereniging. Daarnaast geldt deze mogelijkheid ook voor oud-Nederlanders die het Nederlanderschap van rechtswege verloren zijn, daarmee ook het Unieburgerschap verloren en voor wie het verlies van het Unieburgerschap onevenredig was. In dat geval hoeft u niet in het Koninkrijk te wonen.
2. Door een verzoek om naturalisatie tot Nederlander in te dienen. Deze procedure staat voor alle oud-Nederlanders open.

2. Nederlandse nationaliteit terugkrijgen in het kort

Als u opnieuw Nederlander wilt worden, kunt u terecht bij de volgende instanties (afhankelijk van waar u woont):

1. In het Europese deel van Nederland (hierna: Nederland): bij de afdeling Burgerzaken van de gemeente waar u bent ingeschreven in de Basisregistratie Personen;
2. In het buitenland: bij de Nederlandse ambassade of het consulaat in het land (of ressort) waar u woont (op twee uitzonderingen na niet van toepassing bij optieprocedure);
3. In de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba: bij het kantoor van de Immigratie- en Naturalisatiedienst op Bonaire, Sint Eustatius of Saba (hierna: IND-unit Caribisch Nederland).
4. In Aruba: bij het Kabinet van de Gouverneur van Aruba;
5. In Curaçao: bij het Kabinet van de Gouverneur van Curaçao;
6. In Sint Maarten: bij het Kabinet van de Gouverneur van Sint Maarten.

Het Koninkrijk der Nederlanden bestaat uit:

- a) Het Europese deel van Nederland;
- b) De openbare lichamen Bonaire Sint, Eustatius en Saba. Deze worden ook wel aangeduid als de BES-eilanden en vormen samen Caribisch Nederland, en;
- c) De eilanden Aruba, Curaçao en Sint Maarten. Deze vormen samen met de BES-eilanden het Caribisch deel van het Koninkrijk.

De medewerkers van deze instanties bekijken samen met u of u inderdaad aan de voorwaarden voor optie of naturalisatie voldoet. Zij helpen u ook bij het afleggen van de optieverklaring of het indienen van het verzoek om naturalisatie. Wanneer u voldoet aan de voorwaarden voor optie, bevestigt respectievelijk de burgemeester, de Minister van Buitenlandse Zaken, Onze Minister of de Gouverneur van Aruba, van Curaçao of van Sint Maarten de optieverklaring. Als u een naturalisatieverzoek indient, stelt de gemeente, de Minister van Buitenlandse Zaken of het Kabinet van de Gouverneur een advies op voor de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) en stuurt dat naar de IND in Nederland. Houdt u er wel rekening mee dat het hier alleen om een advies gaat. De IND unit Caribisch Nederland (IND-CN) stelt een naturalisatiedossier samen en draagt deze over aan de IND in Nederland. De IND in Nederland neemt de uiteindelijke beslissing op uw naturalisatieverzoek.

Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) in Nederland

De IND in Nederland beoordeelt uw verzoek om naturalisatie tot Nederlander, eventueel na extra onderzoek. De IND bepaalt of u wordt voorgedragen voor verlening van het Nederlanderschap. De beslissing van de IND kan hierdoor afwijken van het advies dat is gegeven door de instantie waar u woont.

Voorwaarden

Het eerste wat u moet doen, is nagaan of u aan de voorwaarden voldoet die in hoofdstuk 3 zijn opgenomen. Daar vindt u de voorwaarden voor optie en voor naturalisatie.

Documenten

Als u weer Nederlander wilt worden, is een aantal documenten nodig. U moet in elk geval aantonen dat u vroeger de Nederlandse nationaliteit hebt gehad. Hiervoor is een oud Nederlands paspoort of een verklaring van Nederlanderschap nodig. Daarnaast worden ook andere documenten gevraagd, zoals een paspoort en een gelegaliseerde geboorteakte. Heeft u een geboorteakte uit Nederland, Aruba, Curaçao, Sint Maarten of Bonaire, Sint Eustatius of Saba? Dan is legalisatie niet nodig.

Beoordeling

Let op! Als blijkt dat u fraude hebt gepleegd bij het verkrijgen van de Nederlandse nationaliteit, kan het Nederlanderschap worden ingetrokken. Dat kan zelfs tot 12 jaar nadat u de Nederlandse nationaliteit hebt gekregen, ook als dat betekent dat u hierdoor staatloos wordt. U kunt het Nederlanderschap automatisch verliezen als u vrijwillig een andere nationaliteit aanneemt, maar ook als u vrijwillig in vreemde krijgsmacht treedt van een staat die betrokken is bij gevechtshandelingen tegen Nederland of tegen een bondgenootschap waarbij Nederland partij is. Het Nederlanderschap kan ook worden ingetrokken als u onherroepelijk bent veroordeeld wegens misdrijven gericht tegen de veiligheid van het Koninkrijk, oorlogsmisdrijven, genocide of misdrijven gericht tegen de menselijkheid. In die gevallen kunt u de Nederlandse nationaliteit in beginsel niet herkrijgen.

In de bijlage staan beide procedures in schema.

3. Optie of naturalisatie: de voorwaarden

Als u weer Nederlander wilt worden, kijk dan eerst of u in aanmerking komt voor optie. Dit is namelijk de eenvoudigste manier. Hieronder vindt u de voorwaarden. Vervolgens gaan we in op de voorwaarden die gelden voor een verzoek om naturalisatie tot Nederlander.

Optieverklaring afleggen

U kunt van de optieprocedure gebruikmaken als u oud- Nederlander bent en ten minste 1 jaar legaal in het Koninkrijk der Nederlanden woont met een geldige verblijfsvergunning voor een niet tijdelijk doel, zoals gezinshereniging.

Oud-Nederlanders die willen opteren, moeten dus eerst weer een jaar in het Koninkrijk hebben gewoond. Hierop zijn uitzonderingen:

- Dat is als u als vrouw uw Nederlandschap hebt verloren omdat u vóór 1 januari 1985 in het huwelijk trad met een niet-Nederlander, en uw man is sinds kort overleden of u bent sinds kort gescheiden. U moet wel opteren binnen één jaar na de ontbinding van uw huwelijk. Meer informatie leest u in hoofdstuk 6 'gescheiden vrouwen/weduwen' van deze publicatie.
- Ook is er een uitzondering voor oud-Nederlanders uit Suriname. Meer informatie leest u in hoofdstuk 7 'Oud-Nederlanders uit Suriname'. U kunt de optieverklaring afleggen bij de gemeente, de diplomatieke of consulaire post, de IND-unit Caribisch Nederland of het Kabinet van Gouverneur. Dit is afhankelijk van waar u als ingezetene staat ingeschreven in de basisregistratie (zie hoofdstuk 4).
- Of u bent een oud-Nederlander en u hebt het Nederlandschap van rechtswege verloren. Als met dat verlies het Unieburgerschap ook verloren is gegaan en de gevolgen daarvan voor u onevenredig zijn, dan kunt u het Nederlandschap met terugwerkende kracht terugkrijgen.

Verzoek om naturalisatie tot Nederlander

Als oud-Nederlander kunt u een verzoek om naturalisatie tot Nederlander indienen. U moet dan voldoen aan alle volgende voorwaarden:

1. U woont niet in het land waarvan u de nationaliteit bezit.
2. U bent meerderjarig (dat wil zeggen 18 jaar of ouder. Bent u jonger dan 18 jaar, dan bent u meerderjarig als u getrouwd bent of getrouwd bent geweest).
3. U woont in het Koninkrijk der Nederlanden en u hebt een verblijfsvergunning met een niet-tijdelijk doel, zoals gezinshereniging of wedertoelating. Als u niet in het Koninkrijk woont, wordt fictief getoetst of u in aanmerking zou komen voor een verblijfsvergunning met een niet-tijdelijk verblijfsdoel. Dat betekent dat gekeken wordt of u aan de voorwaarden daarvoor zou voldoen.
4. U bent voldoende ingeburgerd en u kunt Nederlands spreken, lezen, schrijven en verstaan. U moet dit aantonen door de naturalisatietoets (het inburgeringsexamen) te halen. Als u over bepaalde diploma's of certificaten beschikt, kan het zijn dat u de naturalisatietoets (het inburgeringsexamen) niet hoeft af te leggen. Dit moet wel met documenten worden aangetoond. Meer informatie over vrijstelling van het inburgeringsexamen ontheffing wegens een lichamelijke of geestelijke handicap is te vinden op www.inburgeren.nl en in de publicaties over het inburgeringsexamen of de naturalisatietoets. Bij 'ingeburgerd zijn' hoort verder dat u niet met meer dan één man of vrouw tegelijk getrouwd mag zijn.
5. De laatste 5 jaar:
 - a. bent u niet veroordeeld voor een misdrijf waarvoor u een gevangenisstraf hebt uitgezeten. Ook niet in het buitenland;
 - b. hebt u geen taakstraf uitgevoerd. Behalve als dit moest omdat u een geldboete onder €810 niet kon betalen;
 - c. hebt u geen hoge geldboete of andere (bijkomende) straf opgelegd gekregen als genoemd in artikel 9 WvSr. Bij 'een hoge boete' gaat het om een bedrag van € 810 (\$ 560, Afl. 1000 of Naf. 1000) of meer. Uw verzoek wordt ook afgewezen als u in de laatste 5 jaar meerdere boetes van € 405 (\$ 280, Afl.500 of Naf. 500) of meer hebt gekregen, met een totaal van € 1.215 (\$ 840, Afl.1500 of Naf. 1500) of meer. Er mag ook geen strafzaak vanwege een misdrijf tegen u openstaan.

6. U bent bereid de verklaring van verbondenheid af te leggen. Hiermee zegt u dat u weet dat de wetten van het Koninkrijk der Nederlanden ook voor u gelden. Als u de verklaring van verbondenheid niet aflegt, kunt u geen Nederlander worden.
7. U bent, als dat nodig is, bereid afstand te doen van uw huidige nationaliteit(en). Als u geen afstand doet van uw huidige nationaliteit(en) als u Nederlander wordt, kan het Nederlanderschap weer worden ingetrokken.

Verblijfsvergunning

Als oud-Nederlander in Nederland moet u over een verblijfsvergunning voor een niet-tijdelijk doel beschikken om de Nederlandse nationaliteit terug te krijgen. Een speciale verblijfsvergunning voor oud-Nederlanders is de verblijfsvergunning wedertoelating. Deze verblijfsvergunning wordt alleen in het Europese deel van Nederland verstrekt. U komt in aanmerking voor deze verblijfsvergunning als u als Nederlander in het Europese deel van Nederland bent geboren en getogen. U bent in Nederland getogen als u minimaal de basisschool in Nederland hebt afgerond. U mag ook geen gevaar vormen voor de openbare orde of de nationale veiligheid. Afhankelijk van uw nationaliteit moet u, voordat u naar Nederland komt, wel beschikken over een machtiging tot voorlopig verblijf (mvv). Deze vraagt u aan bij de Nederlandse ambassade of het consulaat. Een aantal nationaliteiten en groeperingen heeft geen mvv nodig.

Als u niet in het Europese deel van Nederland bent geboren en getogen, komt u in aanmerking voor de verblijfsvergunning wedertoelating als u aan alle volgende voorwaarden voldoet:

- U vormt geen gevaar voor de openbare orde of de nationale veiligheid.
- U bent meerderjarig.
- U woont in een ander land dan het land waarvan u de nationaliteit bezit.
- U hebt bijzondere banden met Nederland (door onderwijs, opvoeding, maatschappelijke positie of werk). U hebt bijvoorbeeld (de helft van) het basisonderwijs in Europees of Caribisch Nederland of op Aruba, Sint-Maarten of Curaçao gevolgd of als ambtenaar in Nederlandse dienst gewerkt.
- U beschikt, als nodig, over een machtiging tot voorlopig verblijf (mvv).

Let op! Wanneer u vanuit het buitenland een naturalisatieverzoek indient, hoeft u niet over een mvv te beschikken. Er wordt echter wel getoetst of u aan de voorwaarden voor een Nederlandse verblijfsvergunning voldoet, mocht u hierom vragen.

Voldoet u niet aan de voorwaarden voor een verblijfsvergunning wedertoelating? Dan kunt u misschien wel in aanmerking komen voor een andere verblijfsvergunning met een niet-tijdelijk verblijfsdoel, zoals gezinshereniging. Voor meer informatie hierover kunt u terecht bij de Nederlandse ambassade of het consulaat.

Wilt u weten hoe de naturalisatieprocedure in elkaar zit? Lees dan hoofdstuk 5. Hier vindt u ook in welke gevallen u geen afstand hoeft te doen van uw huidige nationaliteit.

4. Hoe werkt de optieprocedure?

Wat is het?

De optieprocedure bestaat uit het afleggen van een optieverklaring. In deze verklaring vult u in dat u weer Nederlander wilt worden. U moet wel aantonen dat u de Nederlandse nationaliteit hebt gehad. Dit kan door een oud Nederlands paspoort of een verklaring van Nederlandschap te tonen. Als u aan alle voorwaarden voor optie voldoet, wordt uw optieverklaring bevestigd. De bevestiging zal op een naturalisatieceremonie aan u worden uitgereikt als u de verklaring van verbondenheid hebt afgelegd.

Waar legt u de optieverklaring af ?

Als u 1 jaar of langer legaal in het Koninkrijk der Nederlanden woont (zie kader op pagina 3) met een geldige verblijfsvergunning voor een niet-tijdelijk verblijfsdoel, zoals gezinshereniging, legt u de optieverklaring af bij de gemeente, de IND-unit Caribisch Nederland of het Kabinet van Gouverneur. Dit is afhankelijk van waar u als ingezetene staat ingeschreven in de basisregistratie.

Bevestigen of de bevestiging van de optieverklaring weigeren

Als uw optieverklaring wordt bevestigd ontvangt u van de gemeente, de Minister van Buitenlandse Zaken, de Gezaghebber van de openbare lichamen of het Kabinet van de Gouverneur van Aruba, Curaçao of Sint Maarten een uitnodiging voor een naturalisatieceremonie. Tijdens de ceremonie wordt aandacht geschonken aan de betekenis van de Nederlandse nationaliteit en uw verbondenheid met de Nederlandse samenleving. U bent verplicht naar de naturalisatieceremonie te gaan en de verklaring van verbondenheid af te leggen. U wordt pas Nederlander als u de ceremonie bijwoont en daar de verklaring van verbondenheid aflegt. U ontvangt tijdens de ceremonie een schriftelijke bevestiging dat u Nederlander bent geworden. Als u niet aan alle voorwaarden voldoet, ontvangt u thuis een brief waarin staat waarom u niet in aanmerking komt voor het Nederlandschap. U kunt hiertegen bezwaar aantekenen. Hoe dat gaat, leest u in die brief.

Duur

De optieprocedure duurt ongeveer 3 maanden.

Kosten

Aan de optieprocedure zijn kosten verbonden. Wilt u vooraf weten wat de kosten zijn, kijk dan op www.ind.nl. U krijgt het geld niet terug als uw optieverklaring wordt geweigerd of als u uw optieverklaring intrekt.

Verlies nationaliteit(en) en afstand doen van uw huidige nationaliteit(en)

Als u opteert, bepaalt de wetgeving van het land van uw oorspronkelijke nationaliteit(en) of u die nationaliteit(en) verliest.

Let op! Voor één optie categorie geldt wel de afstandsverplichting.

De persoon die vanaf de leeftijd van 4 jaar toelating en hoofdverblijf heeft in het Koninkrijk (artikel 6 lid 1 onder e RWN) moet wel afstand doen van zijn nationaliteit bij de (her)verkrijging van het Nederlandschap. Behalve als:

- u in 2007 of 2008 een Ranov-vergunning hebt gekregen, en
- u sinds uw Ranov-vergunning uw hoofdverblijf in Nederland hebt gehad; en
- uw optieverklaring na 31 mei 2021 is bevestigd.

5. Hoe zit de naturalisatieprocedure in elkaar?

Informatie inwinnen

Ga allereerst na of u in aanmerking komt voor het terugkrijgen van het Nederlanderschap. Lees hiervoor de voorwaarden in deze publicatie. Achterin deze publicatie is een checklist opgenomen. Ga ook na of u afstand moet doen van uw huidige nationaliteit(en) als u Nederlander wordt en wat de eventuele voorwaarden zijn om afstand te kunnen doen van uw nationaliteit(en). U kunt ook kijken op www.ind.nl.

Documenten verzamelen

Wanneer u denkt dat u aan alle voorwaarden voor naturalisatie voldoet, dan kunt u contact opnemen met de instantie waar u het naturalisatieverzoek kan indienen (deze instanties zijn genoemd in hoofdstuk 2). Aan u zal gevraagd worden een aantal documenten mee te nemen. Welke? Dat hangt af van uw persoonlijke situatie. Onder andere de volgende documenten kunnen gevraagd worden:

- Een bewijs dat u Nederlander bent geweest (een oud Nederlands paspoort of verklaring van Nederlanderschap).
- Geldig paspoort (van uzelf, uw partner en uw kinderen).
- Originele geboorteakte (van uzelf, uw partner en uw kinderen, bij geboorte in het buitenland, op te vragen in uw geboorteland).
- Geldige verblijfsvergunning (van uzelf, uw partner en uw kinderen).
- Certificaat naturalisatietoets, inburgeringsdiploma of vergelijkbaar document.

Vertalen en legaliseren van buitenlandse documenten

Uw buitenlandse aktes (geboorteakte, huwelijksakte en dergelijke) moeten kunnen worden gelezen en de echtheid ervan moet kunnen worden vastgesteld. Daarom gelden de volgende regels:

- Als de akte in een andere taal dan het Nederlands, Engels, Duits of Frans is opgesteld, moet u een vertaling laten maken, bij voorkeur in het Nederlands. Als u het document niet in Nederland laat vertalen, maar in het buitenland, moet de vertaling ook gelegaliseerd zijn.
- U kan gevraagd worden om de akte te laten legaliseren in het land waar de akte vandaan komt. Hierbij wordt gecontroleerd of de akte door de bevoegde autoriteit(en) is afgegeven.

Het vertalen en legaliseren van documenten kan enige maanden in beslag nemen en u moet zelf de kosten betalen. Voor meer informatie over het vertalen en legaliseren van documenten kunt u contact opnemen met de afdeling Burgerzaken van uw gemeente of de Informatie Rijksoverheid (www.rijksoverheid.nl).

Verzoek om naturalisatie tot Nederlander invullen

Het verzoek om naturalisatie tot Nederlander wordt samen met u ingevuld. Als u minderjarige kinderen hebt, kunt u ook voor hen verzoeken om het Nederlanderschap. Hun namen en geboortedata moeten dan ook op het verzoek zijn ingevuld. Kinderen van 16 jaar en ouder moeten overigens zélf aangeven dat ze het eens zijn met het verzoek. Ze moeten daarvoor hun handtekening zetten en dus aanwezig zijn bij het indienen van het verzoek om naturalisatie tot Nederlander.

Bereidverklaring ondertekenen voor het afleggen van de verklaring van verbondenheid

Naast het invullen en ondertekenen van het verzoek om naturalisatie tot Nederlander, moet u ook een formulier invullen waarmee u zich bereid verklaart tijdens de naturalisatieceremonie een verklaring van verbondenheid af te leggen. Als u de verklaring van verbondenheid aflegt, zegt u dat u weet dat de wetten van het Koninkrijk der Nederlanden ook voor u gelden. De verklaring van verbondenheid legt u in persoon en in het Nederlands af. Als u de verklaring van verbondenheid niet aflegt, kunt u geen Nederlander worden.

Bereidheidsverklaring ondertekenen voor het doen van afstand van uw oorspronkelijke nationaliteit(en)

Als u afstand moet doen van uw huidige nationaliteit(en), dan tekent u hiervoor. Bij de indiening van uw verzoek om naturalisatie moet u een verklaring ondertekenen, de zogenaamde bereidheidsverklaring. In deze verklaring geeft u aan dat u afstand van uw huidige nationaliteit(en) gaat doen.

Kinderen tot 16 jaar mogen hun huidige nationaliteit behouden als één of beide ouder(s) Nederlander word(t)(en), tenzij de wetgeving van het land van hun huidige nationaliteit(en) anders bepaalt. Kinderen van 16 of 17 jaar moeten wel een bereidheidsverklaring tekenen. U kunt ook aangeven dat u denkt dat u geen afstand hoeft te doen als u onder een uitzonderingscategorie valt. Hieronder staan deze uitzonderingen genoemd. Na ondertekening van de verklaring bent u, nadat u Nederlander bent geworden, verplicht afstand te doen van uw huidige nationaliteit(en). U kunt dan geen beroep meer doen op een uitzonderingscategorie. Het is daarom belangrijk dat u, voordat u uw verzoek om naturalisatie indient, onderzoekt of en hoe u afstand moet doen, of hier kosten aan zijn verbonden en wat de gevolgen zijn. Neem hiervoor vóór het ondertekenen van de bereidheidsverklaring contact op met de autoriteiten van het land van uw huidige nationaliteit(en).

Naam vaststellen of wijzigen

Het kan zijn dat uw naam moet worden vastgesteld.

Het vaststellen van uw naam is verplicht indien u geen achternaam of voornaam hebt (maar slechts één naam of meerdere namen waarbij geen onderscheid bestaat tussen achternaam en voorna(a)m(en)).

Daarnaast kunt u zelf vragen om wijziging van uw geslachtsnaam. Dit kan alleen in een beperkt aantal gevallen en alleen als het voor de inburgering van belang is, waaronder:

- Uw naam is moeilijk uit te spreken voor Nederlanders.
- U hebt door het huwelijk de naam van uw man hebt gekregen en u wilt deze naam wijzigen in uw meisjesnaam.

Gesprek met minderjarige kinderen

Kinderen vanaf 16 jaar beslissen zelf of ze wel of geen Nederlander willen worden. Aan kinderen van 12 tot 16 jaar wordt hun mening over de verkrijging van het Nederlanderschap gevraagd. Ook wordt (ongeacht de leeftijd van het kind) de mening gevraagd aan de ouder die niet de optie of de naturalisatie aanvraagt. Als in dit geval de ouder die niet de naturalisatie aanvraagt, én het kind allebei vinden dat het kind geen Nederlander hoeft te worden, dan wordt het kind niet genaturaliseerd. Als alleen het kind of één van de ouders dit vindt, dan beslist de overheid of het kind al dan niet Nederlander wordt.

Kosten

Voor de naturalisatieprocedure moet u betalen. Voor minderjarige kinderen die in uw verzoek om naturalisatie zijn opgenomen, moet u ook betalen. Het bedrag moet betaald worden op het moment dat u het verzoek om naturalisatie indient. Wilt u vooraf weten wat de kosten zijn, kijk dan op www.ind.nl. U krijgt het geld niet terug als uw verzoek wordt afgewezen.

Beoordeling van uw verzoek

Als de medewerker van de gemeente, de Nederlandse ambassade of het consulaat, de IND-unit Caribisch Nederland of het Kabinet van Gouverneur alle informatie heeft verzameld, voert hij een onderzoek uit. Hij gaat na of uw identiteit vaststaat en of u met de politie in aanraking bent geweest. De medewerker van de gemeente, de Nederlandse ambassade of het consulaat of het Kabinet van Gouverneur brengt een advies uit of u op grond van alle documenten wel of niet kunt naturaliseren. Vervolgens stuurt de medewerker uw dossier met advies naar de IND. De IND-unit Caribisch Nederland (IND-CN) is niet bevoegd om advies uit te brengen. Op het moment dat de medewerker een naturalisatiedossier heeft samengesteld, wordt deze overgedragen aan de IND in Nederland. De IND beslist op uw verzoek om naturalisatie. Als het verzoek wordt ingewilligd, wordt een voorstel tot verlening van het Nederlanderschap aan Zijne Majesteit de Koning voorgelegd. Zijne Majesteit de Koning verleent uiteindelijk het Nederlanderschap.

Antwoord op uw verzoek

U kunt uiteindelijk twee reacties krijgen op uw verzoek om Nederlander te worden:

1. Uw verzoek om naturalisatie wordt ingewilligd: u krijgt de Nederlandse nationaliteit. U krijgt dan van de gemeente, de Nederlandse ambassade of het consulaat, de Gezaghebber of het Kabinet van de Gouverneur een uitnodiging voor een naturalisatieceremonie. U krijgt de Nederlandse nationaliteit als u op de naturalisatieceremonie na het afleggen van de verklaring van verbondenheid het naturalisatiebesluit krijgt.
2. Uw verzoek om naturalisatie wordt afgewezen. U krijgt een brief (de beschikking) thuis waarin uitgelegd wordt waarom u geen Nederlander kunt worden. U kunt hiertegen bezwaar aantekenen. Hoe dat gaat, leest u in de brief. Als u ook voor uw kinderen om het Nederlandschap hebt verzocht dan kan dit onder bepaalde omstandigheden, los van uw verzoek, worden geweigerd.

De ceremonie

Nederlander worden is een bijzondere gebeurtenis. Daarom worden speciale bijeenkomsten georganiseerd waarin aandacht wordt geschonken aan de betekenis van de Nederlandse nationaliteit en uw verbondenheid met de Nederlandse samenleving. Deze naturalisatieceremonie is bedoeld voor iedereen die Nederlander wordt door optie of naturalisatie. U bent verplicht naar de naturalisatieceremonie te gaan.

U wordt pas Nederlander als u de naturalisatieceremonie bijwoont, de verklaring van verbondenheid in persoon en in het Nederlands aflegt en aan u de bekendmaking van verlening van het Nederlandschap wordt uitgereikt. Als u niet op de naturalisatieceremonie verschijnt, ontvangt u een nieuwe uitnodiging voor een volgende naturalisatieceremonie. U moet binnen 1 jaar na ondertekening van het naturalisatiebesluit in persoon op de naturalisatieceremonie verschijnen, anders krijgt u de Nederlandse nationaliteit niet. Na 1 jaar moet u dan opnieuw een procedure starten om alsnog Nederlander te kunnen worden. Ook als u op de naturalisatieceremonie niet de verklaring van verbondenheid (in het Nederlands) wilt afleggen, wordt u geen Nederlander.

Ook de minderjarige die op het moment van de indiening van het verzoek om (mede)naturalisatie 16 of 17 jaar oud was, is verplicht naar de ceremonie te gaan en de verklaring van verbondenheid af te leggen. De minderjarige die jonger is dan 16 jaar wordt niet opgeroepen te verschijnen op de naturalisatieceremonie, maar mag daarbij wel aanwezig zijn. Zijn of haar ouder of wettelijk vertegenwoordiger wordt opgeroepen te verschijnen en is ook verplicht om te verschijnen. Deze minderjarige wordt alleen Nederlander als zijn of haar ouder of wettelijk vertegenwoordiger de ceremonie bijwoont. De minderjarige (mede)naturalisandus die op het moment van de indiening van het verzoek om (mede)naturalisatie 16 of 17 jaar oud was, is verplicht om naar de naturalisatieceremonie te gaan en is verplicht de verklaring van verbondenheid af te leggen.

Afstand doen van uw huidige nationaliteit(en)

Nadat u het Nederlandschap hebt verkregen, moet u nog wel afstand doen van uw huidige nationaliteit(en). U moet ook met (gelegaliseerde) bewijsstukken aantonen dat u afstand van uw huidige nationaliteit(en) hebt gedaan. Doet u dat niet, dan kan uw Nederlandse nationaliteit worden ingetrokken. U hoeft geen afstand te doen als u onder een van de uitzonderingen valt, die hieronder zijn weergegeven. Bovendien bepaalt de wetgeving van het land van uw huidige nationaliteit(en) of u afstand kunt doen van deze nationaliteit(en). Daarnaast hoeft u geen afstand te doen als de wetgeving van uw land bepaalt dat u automatisch uw huidige nationaliteit verliest door het krijgen van de Nederlandse nationaliteit. Als u afstand moet doen, is het aan te raden dat u zich vooraf informeert hoe dat in uw land in zijn werk gaat. Zie ook het kopje 'Bereidheidsverklaring ondertekenen voor het doen van afstand van uw oorspronkelijke nationaliteit'.

Afstand doen: uitzonderingen

U hoeft geen afstand te doen van uw huidige nationaliteit(en) als een van de volgende voorwaarden op u van toepassing is:

- Door de naturalisatie tot Nederlander verliest u automatisch uw huidige nationaliteit.
- De wetgeving in uw land staat verlies van uw nationaliteit niet toe. (Op www.ind.nl kunt u per land zien welke regelgeving geldt voor het doen van afstand).
- U bent getrouwd met of geregistreerd partner van een Nederlander.
- U bent minderjarig.
- U bent geboren in Nederland, Aruba, Curaçao of Sint Maarten en u woont daar op het moment dat u uw verzoek indient.
- U moet om afstand te kunnen doen van uw huidige nationaliteit een onevenredig hoog bedrag betalen aan de autoriteiten van uw land. Dit moet u kunnen aantonen.
- U zou door afstand van uw nationaliteit te doen bepaalde rechten verliezen, waardoor u ernstige financiële schade lijdt. Denk aan erfrecht. Dit moet u kunnen aantonen.
- U moet uw militaire dienstplicht vervullen (of afkopen) voordat u afstand kunt doen van uw huidige nationaliteit. Dit moet u kunnen aantonen.
- Volgens de wetgeving van het land van uw huidige nationaliteit kunt u pas afstand doen van uw huidige nationaliteit nadat u bent genaturaliseerd. Na de totstandkoming van uw naturalisatie moet u wél afstand doen van uw huidige nationaliteit.
- Van u kan niet worden verlangd dat u contact opneemt met de autoriteiten van de Staat van uw huidige nationaliteit.
- U hebt een bijzondere reden waardoor u geen afstand kunt doen van uw huidige nationaliteit.
- U bent onderdaan van een staat die niet door Nederland wordt erkend.
- U bent onderdaan van een staat die partij is bij het Tweede Protocol van het Verdrag van Straatsburg.
- U bent in Nederland, Curaçao, Sint Maarten of Aruba erkend als vluchteling.
- U woont in Nederland. U bent meerderjarig en u was minderjarig op de ingangsdatum van uw Ranov-verblijfsvergunning.

Duur van de procedure

Voor de beoordeling en goedkeuring van uw verzoek om naturalisatie is ongeveer 1 jaar nodig.

6. Optie: Gescheiden vrouwen/weduwen

Vrouwen die het Nederlanderschap hebben verloren in verband met hun, voor 1 januari 1985 gesloten, huwelijk en wier huwelijk door echtscheiding of door het overlijden van de man is ontbonden, kunnen het Nederlanderschap terugkrijgen via optie. Zij moeten daarvoor een optieverklaring afleggen binnen één jaar na de ontbinding van het huwelijk. Het herkrijgen van de Nederlandse nationaliteit werkt dan terug tot de datum van de ontbinding van het huwelijk. Het verdient aanbeveling dat bij de autoriteiten van het land waarvan zij op dit moment de nationaliteit bezitten, navragen of zij, als zij opteren voor het Nederlanderschap, die nationaliteit verliezen of niet.

Voorbeeld: Een Nederlandse vrouw trouwt in 1960 met een Italiaanse man. Door haar huwelijk wordt zij Italiaanse en verliest zij het Nederlanderschap. Haar man komt op 1 oktober 2016 te overlijden. Zij kan het Nederlanderschap terugkrijgen als zij voor 1 oktober 2017 een optieverklaring aflegt. Zij is dan weer Nederlandse vanaf de datum van het overlijden van haar man.

Behalve de situatie van een ontbonden huwelijk kan het ook gaan om een situatie dat de vrouw in verband met het huwelijk vrijwillig de nationaliteit van haar echtgenoot heeft aangenomen of dat zij samen met hem een andere nationaliteit heeft aangenomen (de vrouw en haar echtgenoot hebben bijvoorbeeld tegelijkertijd een andere nationaliteit aangevraagd en verkregen).

7. Optie: Oud-Nederlanders uit Suriname

In één situatie kunt u opteren voor de Nederlandse nationaliteit, waarbij u een beroep doet op de Toescheidingsovereenkomst. In de Toescheidingsovereenkomst tussen Suriname en Nederland van 1975 werd bepaald wie Nederlander bleef en wie Surinamer werd.

U kunt alleen opteren als u aan alle volgende voorwaarden voldoet:

- U had de Nederlandse nationaliteit en koos zelf voor de Surinaamse nationaliteit. Dit deed u binnen 5 jaar nadat uw echtgenoot of echtgenote de Surinaamse nationaliteit kreeg. En dit op grond van het nationaliteitsverdrag van 1975.
- U kunt bovenstaande keuze bewijzen door een kopie van uw eerste optie te laten zien. Als u de eerste optie niet meer kunt vinden, kunt u bij de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) nagaan of zij een kopie hebben.
- U moet binnen 3 jaar nadat uw eventuele huwelijk is ontbonden aan de Nederlandse overheid melden dat u de Nederlandse nationaliteit terug wilt.

Let op! Voldoet u niet aan deze voorwaarden dan kunt u niet op grond van de Toescheidingsovereenkomst opteren voor het Nederlanderschap. In dat geval gelden de algemene regels uit paragraaf 3 "optie of naturalisatie: de voorwaarden".

Verschillen met de gebruikelijke optieprocedure voor oud-Nederlanders

Door bepalingen in de Toescheidingsovereenkomst zijn er enkele verschillen met de gebruikelijke optieprocedure voor oud-Nederlanders.

- U hoeft niet legaal in het Koninkrijk te wonen.
- De optieprocedure is gratis.
- U hoeft niet naar de naturalisatieceremonie om de verklaring van verbondenheid af te leggen.
- De Nederlandse overheid hoeft het verkrijgen van de Nederlandse nationaliteit niet te bevestigen.
- Als u Nederlander wordt verliest u de Surinaamse nationaliteit.

Wat moet ik doen om de Nederlandse nationaliteit terug te krijgen?

Als u in Nederland woont kunt u uw aanvraag indienen bij uw gemeente. Woont u op Bonaire, Sint Eustatius of Saba, dan dient u een aanvraag in bij de IND-unit Caribisch Nederland. Als u op Aruba, Curaçao of Sint Maarten woont, kunt u terecht bij de gouverneur. Woont u niet binnen het Koninkrijk? Dan kunt u terecht bij de Nederlandse ambassade in uw land. Als u de Nederlandse nationaliteit terug wilt, heeft u de volgende bewijsstukken nodig:

- kopie van de eerste optie;
- bewijs van de huwelijksbeëindiging. Als dit bewijs van buiten het Koninkrijk der Nederlanden komt, moet u dit eerst legaliseren;
- legitimatiebewijs.

(Zie verder checklist 3).

8. Meer informatie

Hebt u na het lezen van deze publicatie nog vragen? Dan kunt u terecht op www.ind.nl. Contact opnemen met de IND kan op verschillende manieren.

Internet

Op www.ind.nl vindt u meer informatie over de procedure en voorwaarden voor verblijfsvergunningen, visa, en hoe u Nederlander kunt worden. U kunt hier ook online een afspraak maken voor uw bezoek aan een IND-loket.

Telefoon

De IND is bereikbaar van maandag tot en met vrijdag van 09.00 tot 17.00 uur via 088 043 04 30. Voor dit informatienummer betaalt u uw gebruikelijke tarief. Vanuit het buitenland belt u +31 88 043 04 30. Houd het v-nummer paraat (indien bekend).

Let op! Is de beslistermijn van uw aanvraag nog niet verlopen? Dan is uw aanvraag nog in behandeling en kunnen we u geen informatie geven over de status van uw aanvraag.

Social media

De IND is actief op Twitter, LinkedIn, Facebook en YouTube. Hebt u een algemene vraag, dan kunt u die stellen aan het webcareteam van de IND. Zij beantwoorden uw vragen op werkdagen van 9.00 tot 17.00 uur.

Socialmediakanalen zijn openbaar. Vermeld vanwege uw privacy daarom geen V-nummer en andere persoonlijke informatie. De IND reageert via social media niet inhoudelijk op vragen over uw dossier. Kijk voor meer informatie op www.ind.nl/socialmedia.

Brief of e-mail

Algemene vragen

Immigratie- en Naturalisatiedienst
Postbus 17
9560 AA Ter Apel

E-mail: op www.ind.nl kunt u uw vraag stellen via het e-mailformulier.

Bezoek

In Nederland kunt u ook terecht bij een IND-loket. Kijk op www.ind.nl voor de dichtstbijzijnde vestiging. Houd er rekening mee dat u eerst een afspraak moet maken.

Klachten

Wilt u een klacht indienen over de wijze waarop u door de IND bent behandeld? Dan kunt u gebruik maken van het klachtenformulier op www.ind.nl.

U kunt ook bellen met de klachtenlijn van de IND. Het telefoonnummer is +31 88 043 04 70.

Vragen over legalisatie?

Voor informatie over legalisatie van documenten (geboorteakte, huwelijksakte) kunt u bellen met telefoonnummer 1400 (Informatie Rijksoverheid). Via internet: www.rijksoverheid.nl.

Checklist 1: Komt u in aanmerking?

Voor de optieprocedure

U kunt als oud-Nederlander gebruikmaken van de optie- procedure, als u oud-Nederlander bent en u woont ten minste 1 jaar legaal in het Koninkrijk met een geldige verblijfsvergunning voor een niet-tijdelijk doel zoals gezinshereniging. Daarnaast geldt deze mogelijkheid ook voor oud-Nederlanders die het Nederlanderschap van rechtswege verloren zijn, daarmee ook het Unieburgerschap verloren en voor wie het verlies van het Unieburgerschap onevenredig was. In dat geval hoeft u niet in het Koninkrijk te wonen.

Let op! U mag niet met meer dan één man of vrouw tegelijk getrouwd mag zijn. Ook hebt u de laatste 5 jaar geen gevangenisstraf uitgezeten, taakstraf uitgevoerd of hoge geldboete betaald of opgelegd gekregen vanwege een misdrijf (naar Nederlands recht). Er mag ook geen strafzaak vanwege een misdrijf tegen u openstaan.

Voor naturalisatie

U kunt als oud-Nederlander een verzoek om naturalisatie indienen als u aan de volgende voorwaarden voldoet:

- U woont niet in het land waarvan u de nationaliteit bezit.
- U bent meerderjarig (dat wil zeggen 18 jaar of ouder. Bent u jonger dan 18 jaar, dan bent u meerderjarig als u getrouwd bent of getrouwd bent geweest).
- Als u in het Koninkrijk woont, hebt u een geldige verblijfsvergunning met een niet-tijdelijk doel, zoals gezinshereniging of wedertoelating.
- Als u niet in het Koninkrijk woont, moet u wel voldoen aan de voorwaarden voor een verblijfsvergunning met een niet-tijdelijk doel, zoals gezinshereniging of wedertoelating.
- U kunt Nederlands spreken, lezen, schrijven en verstaan en u kunt dat aantonen met een inburgeringsdiploma of een certificaat Naturalisatietoets op A2-niveau of een vergelijkbaar diploma.
- U bent met niet meer dan één man of vrouw tegelijk getrouwd.
- De laatste 5 jaar:
 - bent u niet veroordeeld voor een misdrijf waarvoor u een gevangenisstraf hebt uitgezeten. Ook niet in het buitenland;
 - hebt u geen taakstraf uitgevoerd. Behalve als dit moest omdat u een geldboete onder €810 niet kon betalen;
 - geen hoge geldboete of andere (bijkomende) straf opgelegd gekregen als genoemd in artikel 9 WvSr. Bij 'een hoge boete' gaat het om een bedrag van € 810 (\$ 560, Afl. 1000 of Naf. 1000) of meer. Uw verzoek wordt ook afgewezen als u in de laatste 5 jaar meerdere boetes van € 405 (\$ 280, Afl.500 of Naf. 500) of meer hebt gekregen, met een totaal van € 1.215 (\$ 840, Afl.1500 of Naf. 1500) of meer. Er mag ook geen strafzaak vanwege een misdrijf tegen u openstaan.
- U bent bereid de verklaring van verbondenheid af te leggen tijdens de naturalisatieceremonie.
- U bent bereid afstand te doen van uw huidige nationaliteit(en) (deze regel heeft een aantal uitzonderingen).

Checklist 2: Welke documenten moet u meenemen?

In te vullen door medewerker van de gemeente, de Nederlandse ambassade of het consulaat, de IND-Unit Caribisch Nederland of het Kabinet van de Gouverneur van Aruba, Curaçao of Sint Maarten.

Om uw verzoek om naturalisatie te beoordelen zijn de volgende documenten nodig:

- geldig paspoort
 - van uzelf
 - van uw partner
 - van uw kinderen
- geldige verblijfsvergunning
 - van uzelf
 - van uw partner
 - van uw kinderen
- originele geboorteakte (bij geboorte in het buitenland)
 - van uzelf
 - van uw partner
 - van uw mee te naturaliseren kinderen
- originele huwelijksakte of een akte van geregistreerd partnerschap (als u Nederlander wilt worden vanwege een huwelijk of geregistreerd partnerschap met een Nederlander, en als het huwelijk in het buitenland gesloten is)
- certificaat naturalisatietoets, inburgeringsdiploma of vergelijkbaar document
- overige documenten

De volgende documenten moeten bovendien vertaald en gelegaliseerd worden (zie voor meer informatie hoofdstuk 6).

Document	Vertaling	Legalisatie
Originele geboorteakte van uzelf		
Originele geboorteakte van uw partner		
Originele geboorteakte van uw mee te naturaliseren kinderen		
Originele huwelijksakte		
Overige documenten		

Ruimte voor afspraak

U wordt met de bovenstaande documenten verwacht op:

Datum

Tijdstip

Plaats

U hebt een afspraak met

Kosten verzoek

Checklist 3: Komt u in aanmerking?

Hebt u geen bewijs meer van de eerste optie?

De IND kan voor u uitzoeken of er een kopie van uw eerste optie aanwezig is. Als dat zo is, ontvangt u deze. Als er geen optie in het register van de IND aanwezig is dan krijgt u niets. Dan is er geen bewijs dat u geopteerd heeft. Alle uitgebrachte opties worden zorgvuldig bewaard onder de verantwoordelijkheid van de minister van Justitie en Veiligheid.

U moet hiervoor een brief sturen naar:

Immigratie- en Naturalisatiedienst
T.a.v. het Nationaliteitenregister
Postbus 4
9560 AA TER APEL

Vermeld in uw brief:

- achternaam;
- eventuele meisjesnaam;
- voornamen;
- geboortedatum;
- geboorteplaats;
- geboorteland;
- huidig adres;
- in de onderwerpregel dat het om een kopie gaat van een artikel 7, eerste lid Toescheidingsovereenkomst Nederland-Suriname voor de Surinaamse nationaliteit.

Verwerking van persoonsgegevens

De Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) verwerkt persoonsgegevens tijdens de behandeling van uw aanvraag, melding of verzoek. Dit betekent dat de IND gegevens opvraagt bij uzelf en bij andere organisaties of personen als dat nodig is. Ook gebruikt en bewaart de IND gegevens en geeft deze door aan andere organisaties. De IND houdt zich daarbij aan de regels die in de privacywetgeving staan. Zo moet de IND zorgvuldig en veilig met gegevens omgaan. De wet geeft ook rechten. Als u dat vraagt, mag u bijvoorbeeld zien welke gegevens de IND over u verwerkt. Ook kunt u informatie krijgen over waarom de IND deze gegevens ver- werkt en aan wie deze zijn doorgegeven. Op www.ind.nl leest u hoe de IND met uw gegevens omgaat en welke rechten u hebt. Ook leest u hoe u gebruik kunt maken van uw rechten.

Aan de inhoud van de publicatie kunnen geen rechten worden ontleend. Tekst uit deze uitgave mag onder bronvermelding worden gebruikt.

Bijlage

Wie doet wat?

Optie

	Wat doet u?	Wat doet de gemeente, de Nederlandse ambassade of het consulaat, de IND-unit Caribisch Nederland of het Kabinet van de Gouverneur van Aruba, Curaçao of Sint Maarten
1	Informatie inwinnen	
2	Nagaan of u aan de voorwaarden voldoet	
3	Bij de gemeente, de IND-unit Caribisch Nederland of het Kabinet van de Gouverneur documenten tonen	
4	Optieverklaring afleggen en eventueel andere formulieren (laten) invullen	
5	Kosten voldoen	
6		Onderzoek
7		De optieverklaring laten bevestigen of de bevestiging van de optieverklaring laten weigeren door respectievelijk de burgemeester, het hoofd van de diplomatieke of consulaire post, Onze Minister of de Gouverneur
8		U uitnodigen voor de naturalisatieceremonie. In de openbare lichamen zal de Gezaghebber u uitnodigen voor de naturalisatieceremonie
9	Bijwonen naturalisatieceremonie en afleggen verklaring van verbondenheid (bij bevestiging) of eventueel bezwaar aantekenen (bij weigering)	
10	Afstand doen van uw huidige nationaliteit (indien vereist)	

Naturalisatie

	Wat doet u?	Wat doet de gemeente, de Nederlandse ambassade of het consulaat, de IND-unit Caribisch Nederland of het Kabinet van de Gouverneur van Aruba, Curaçao of Sint Maarten?	Wat doet de IND?
1	Informatie inwinnen		
2	Nagaan of u aan de voorwaarden voldoet		
3	Inburgeringsexamen afleggen (zo nodig)		
4	Bij de gemeente, de Nederlandse ambassade of het consulaat, de IND-unit Caribisch Nederland of het Kabinet van de Gouverneur documenten tonen		
5	Het verzoek om naturalisatie tot Nederlander en overige formulieren invullen	Formulieren invullen (samen met u)	
6	Kosten voldoen		
7		Onderzoek	
8	Documenten aanvullen (zo nodig)		
9		Uw verzoek om naturalisatie met documenten en advies/checklist naar de IND sturen	
10			Uw verzoek om naturalisatie met documenten beoordelen
11			Bij inwilliging u bij Zijne Majesteit de Koning voordragen voor verlening van het Nederlanderschap of uw verzoek om naturalisatie tot Nederlander afwijzen.
12		U uitnodigen voor de naturalisatieceremonie. In de openbare lichamen zal de Gezaghebber u uitnodigen voor de naturalisatieceremonie	
13	Bijwonen naturalisatieceremonie en afleggen verklaring van verbondenheid (bij inwilliging) of eventueel bezwaar aantekenen (bij afwijzing)		
14	Afstand doen (indien vereist)		